

* صحیفه ششم (قرآن کریم در نگاه عارفان معاصر) گل‌های معطری از گلستان همیشه بهار پیوستگی قرآن و ولایت است که در استمرار کلام گهربار پیامبر خاتم ﷺ حضرت محمد ﷺ در حدیث مشهور ثقلین از لسان عارفان مانوس با قرآن کریم آمده است.

در این صحیفه، نگرش عمیق عارفانی همچون حضرت امام خمینی (ره)، علامه عبدالحسین امینی و آیت الله عبدالله جوادی آملی آمده است تا با تدبیر و توجه شایسته به نگرش و نوع شناختی که از پیوند قرآن و عترت به ما ارائه می‌دهند بتوانیم پیوندی عارفانه تر با قرآن و عترت داشته باشیم.

🌙 قرآن و ولایت در حدیث ثقلین:

حضرت امام خمینی (ره) برای تفهیم پیوستگی قرآن و ولایت در حدیث ثقلین فرموده اند:

حدیث ثقلین متواتر بین جمیع مسلمین است و کتب اهل سنت از صحاح ششگانه تا کتب دیگر آنان با الفاظ مختلفه و موارد مکرره از پیامبر اکرم ﷺ به طور متواتر نقل شده و این حدیث شریف حجت قاطع بر جمیع بشر بویژه مسلمانان است و اگر عذری برای جاهلان بی‌خبر باشد برای علمای مذاهب نیست.

(آنچه) در باب ثقلین تذکر دهم، نه از حیث مقامات غیبی و معنوی و عرفانی، که علم مثل منی عاجز است از جسارت در

مرتب‌ه‌ای که عرفان آن بر تمام دایره وجود از ملک تا ملکوت اعلی و از آنجا تا لاهوت و آنچه در فهم من و تو شاید سنگین و تحمل آن فوق طاقت، اگر نگوییم ممتنع است و نه از آنچه بر بشریت گذشته است از مهجور بودن از حقایق مقام والای ثقل اکبر و ثقل کبیر، که از هر چیز اکبر است جز ثقل اکبر، که اکبر مطلق است و نه از آنچه گذشته است بر این دو ثقل از دشمنان خدا و طاغوتیان بازیگر که شمارش آن برای مثل منی میسر نیست. بلکه مناسب دیدم اشاره‌ای گذرا و بسیار کوتاه از آنچه بر این دو ثقل گذشته بنمایم. شاید جمله «لن یفترقا حتی یردا علی الحوض» اشاره باشد بر اینکه بعد از وجود مقدس رسول خدا ﷺ هر چه بر یکی از این دو گذشته است بر دیگری گذشته است و مهجوریت هر یک مهجوریت دیگری است تا آنگاه که این دو مهجور بر رسول خدا ﷺ در حوض وارد شوند و آیا این حوض مقام اتصال کثرت به وحدت است و یا اضمحلال قطرات در دریا است یا چیزی دیگر که به عقل و عرفان بشر راهی ندارد و باید گفت آن ستمی که از طاغوتیان بر این دو ودیعه رسول اکرم ﷺ گذشته و بر امت مسلمان بلکه بر بشریت گذشته است که قلم از آن عاجز است. اکنون ببینیم چه گذشته است بر کتاب خدا، این ودیعه الهی و ما ترک پیامبر اسلام ﷺ (عترت). مسائل اسف انگیزی که باید برای آن خون گریه کرد و پس از شهادت حضرت علی ﷺ شروع شد. خودخواهان و طاغوتیان، قرآن کریم را وسیله‌ای کردند برای حکومت‌های ضد قرآنی و مفسران حقیقی قرآن و آشنایان به حقایق را که سراسر قرآن را از پیامبر اکرم ﷺ دریافت کرده بودند و ندای (انی تارک فیکم الثقلین) در گوششان بود با بهانه‌های مختلف و توطئه‌های از پیش تهیه شده آنان را عقب زده و با قرآن، حقیقت قرآن را که برای بشریت تا ورود به حوض، بزرگترین دستور زندگانی مادی و معنوی بوده و هست از صحنه خارج کردند و بر حکومت عدل الهی که یکی از آرمان‌های این کتاب مقدس بوده و هست خط بطلان کشیدند و انحراف از دین خدا و کتاب و سنت الهی را پایه‌گذاری کردند تا کار به جایی رسید که قلم از شرح آن شرمسار است. هر چه این بنیان کج به جلو آمد کج‌ها و انحراف‌ها افزون شد، تا آنجا که قرآن کریم را که برای رشد جهانیان و نقطه جمع همه مسلمانان بلکه عائله بشری از مقام شامخ احدیت به کشف تام محمدی ﷺ تنزل

کرد که بشریت را به آنچه باید برسند، برساند و این ولیده علم الاسماء را از شر شیاطین و طاغوت‌ها رها سازد و جهان را به قسط و عدل رساند و حکومت را به دست اولیاء الله معصومین علیهم‌السلام الاولین و آخرین بسپارد تا آنان به هر که صلاح بشریت است بسپارند، چنان از صحنه خارج نمودند که گوئی نقشی برای هدایت ندارد و کار به جایی رسید که نقش قرآن به دست حکومت‌های جائز و آخوندهای خبیث بدتر از طاغوتیان وسیله ای برای اقامه جور و فساد و توجیه ستمگران و معاندان حق تعالی شد و مع‌الاسف به دست دشمنان توطئه‌گر و دوستان جاهل، قرآن این کتاب سرنوشت‌ساز، نقشی جز در گورستان‌ها و مجالس مردگان نداشت و ندارد و آنکه باید وسیله جمع مسلمانان و بشریت و کتاب زندگی آنان باشد وسیله تفرقه و اختلاف گردید و یا به کلی از صحنه خارج شد.

... ما مفتخریم و ملت عزیز سر تا پا متعهد به اسلام و قرآن مفتخر است، که پیرو مذهبی است که می‌خواهد حقایق قرآنی که سراسر آن از وحدت بین مسلمانان بلکه بشریت دم می‌زند از مقبره‌ها و گورستان‌ها نجات داده و به عنوان بزرگترین نسخه نجات‌دهنده بشر از جمیع قیودی که بر پای و دست و قلب و عقل او پیچیده است و او را به سوی فنا و نیستی و بردگی و بندگی طاغوتیان می‌کشاند، نجات دهد و ما مفتخریم پیرو مذهبی هستیم که رسول‌خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم مؤسس آن به امر خداوند متعال بوده و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام این بنده رها شده از تمام قیود، مأمور رها کردن بشر از تمام اغلال و بردگی‌ها است.

و ما مفتخریم که می‌خواهیم مقاصد قرآن و سنت را پیاده کنیم و... (۱)

قرآن و سردار مخاطبان:

علامه عبدالحسین امینی (ره) صاحب کتاب گران سنگ الغدیر، در ارتباط با پیوند قرآن و ولایت در سخنان گرانمایه‌ای فرموده است:

(هیچ آیه‌ای در قرآن کریم نیست که اول آن «یا ایها الذین آمنوا» (۲) باشد مگر اینکه حضرت علی بن ابیطالب (علیه صلوات الله الوهاب) سردار مخاطبان آن آیه و امیر و شریف و اول ایشان است) (۳)

وقتی در هر روز در وقت معین قرآن می‌خوانم نیک در آن تأمل می‌کنم، همراه با یاد امام علی علیه‌السلام و هر گاه به «یا ایها الذین آمنوا» می‌رسم، بیش از پیش در آن دقیق می‌شوم تا معنای آن را به درستی دریابم (۴)

۱. صحیفه انقلاب / وصیت نامه سیاسی و الهی امام خمینی (ره) / ص ۳ تا ۸
 ۲. ترجمه (ای افرادی که ایمان آورده‌اید) این عبارت با همین شکل خاص هشتاد و نه بار تکرار شده است. (المعجم المفهرس لا لفاظ القرآن الکریم / ۸۶-۸۲)
 ۳. اعتقادات صدوق / ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ المنور (قال رسول الله ﷺ ما انزل الله آیه فیها (یا ایها الذین آمنوا) الا وعلی راسها و امیرها.
 ۴. سرگذشت‌های تلخ و شیرین قرآن / ۱۰۳/۲

﴿ قرآن کریم همتای حضرت علی (ع) ﴾:

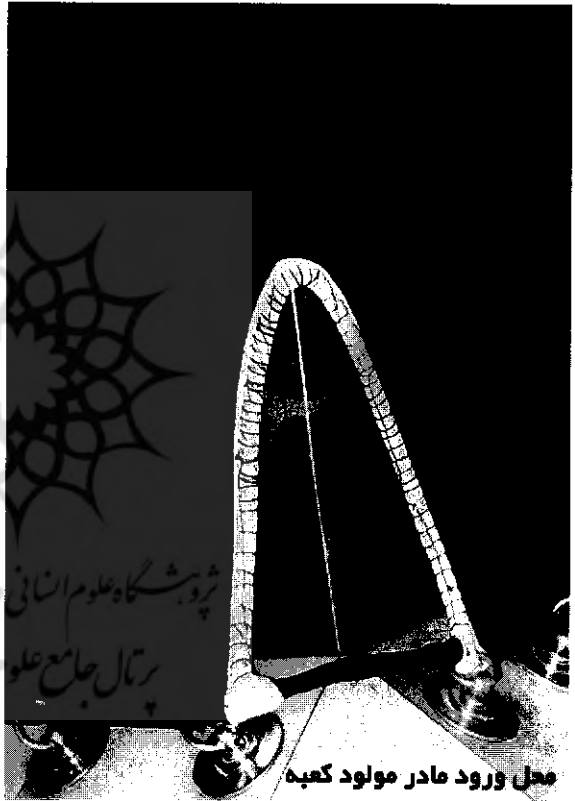
آیت الله عبدالله جوادی آملی صاحب تفسیر تسنیم در ارتباط با پیوستگی قرآن و ولایت اینچنین فرموده است:

«انسان کامل، همچون حضرت علی بن ابیطالب (ع) همتای قرآن کریم است که این کتاب سترگ، گذشته از تصدیق صحائف آسمانی انبیای سلف، بر همه ی آنها هیمنه و سیطره داشته. چون اوج مقام منبع هر پیام آوری، همانا صحیفه ی آسمانی اوست، و قرآن کریم بر همه ی آن کتاب ها مسلط

است، اشاره کاملی که طبق حدیث متواتر؛ (انی تارک فیکم الثقلین)، کتاب الله و عترتی اهل بیته ... لن یفترقا حتی یردا علی الحوض (۵) عترت، کفو قرآن مجید است و در هیچ مرحله ی وجودی از او جدا نخواهد بود، علی بن ابیطالب سرآمد همه ی انسان های متکامل است، مگر آنکه برای همه ی آن ذات های نورانی نبوی، وحدت ویژه ای در نشئه ی فراطبیعی قائل شد که با ارتفاع کثرت، سخن از هیمنه و مانند آن مطرح نخواهد شد و چون انسان کامل همتای قرآن کریم است، آفرینش او به نحو تجلی از ام الکتاب، و تنزل از کتاب مبین بوده؛ معرفت روح که همان مساس علمی با آن ذات مقدس است؛ بدون طهارت، میسور نخواهد بود؛ زیرا قرآن و هر حقیقت دیگری که معادل آن باشد، از تماس غیر ظاهر مصون است؛ که «لا

یمسه الا المظهورون» (۶) و دیگر سخن این

که همان طور که خداوند حقیقت قرآن را از تطاول رخ دادهای تلخ تاریخ حفظ می فرماید؛ «انانحن نزلنا الذکر و اناله لحافظون» (۷) همچنین حقیقت عترت طاهرین (ع) را که امیر المؤمنین (ع) اولین امام از آن ذوات مقدس است، از آسیب تحریف کج اندیشان و تهاجم گز راهه منحرفان، مصون نگه می دارد.

۵. انبات الهداه/ ج ۱/ ص ۷۳۵.
 ۶. سوره واقعه/ ۷۹.
 ۷. سوره حجر/ ۹.

قرآن کریم

در آینه کوثر

جامع ترین معجم موضوعی قرآن

کتابخانه کوثر قرآن

خانواده کوثر

اسلامی برندگان مسابقه شماره ۱۷

مسابقه شماره ۱۸

موجز المقالات

فهرست انگلیسی

قرآن کریم

در آینه کوثر